

Teritorijas marketinga stratēģija (TMS)

Veids kā izmantot teritorijas potenciālu
uzņēmējdarbības attīstībai

Ronalds Štrauhs
Sadarbības un informācijas
departamenta projektu vadītājs
Valsts reģionālās attīstības aģentūra
2014. gada 27. maijs

Par tematu...

- Dažādi interpretēts koncepts

Cilvēks vissvarīgākais

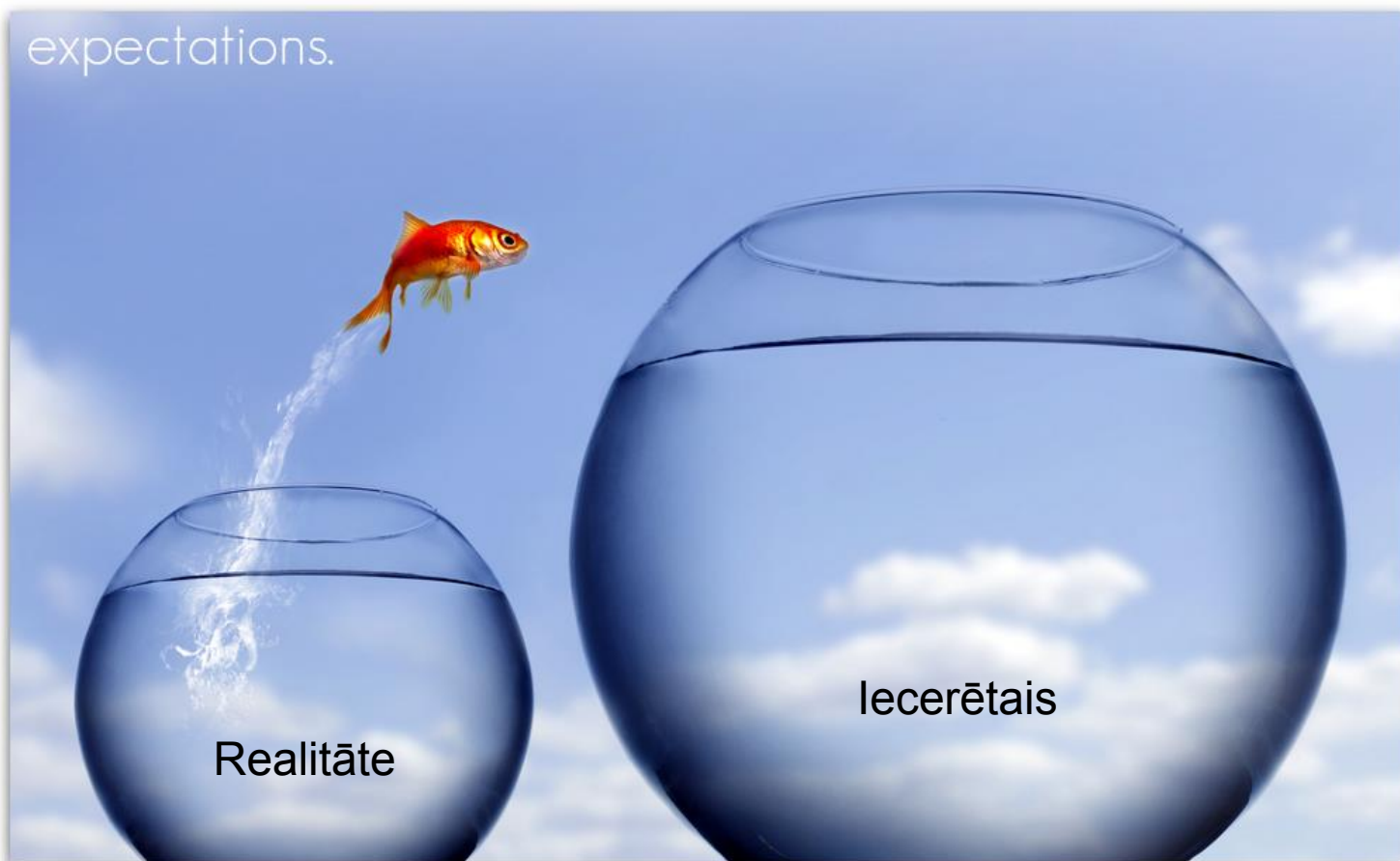
- Esošo iedzīvotāju labklājība ir primārais mērķis, ārējā publika seko pēc tam

Esošie rīki

- *Home market* aptver tikai daļu no teritorijas marketinga stratēģijas izstrādes procesa
- VARAM mērķis ir attēlot teritoriju pievilcīgā veidā investoriem un ārējai publikai

Iecerētais vs. Realitāte (Home market)

Teritorijas marketinga stratēģijas pamati

Gudra teritorijas pārvaldība $\neq$ Teritorijas marketinga stratēģija
Pievilcīgas vides tēla radīšana $\neq$ Teritorijas marketinga stratēģija

Teritorijas marketinga stratēģija = Gudra teritorijas pārvaldība + pievilcīgas vides tēla radīšana

*Attīstās uz konkurences pieauguma pamata

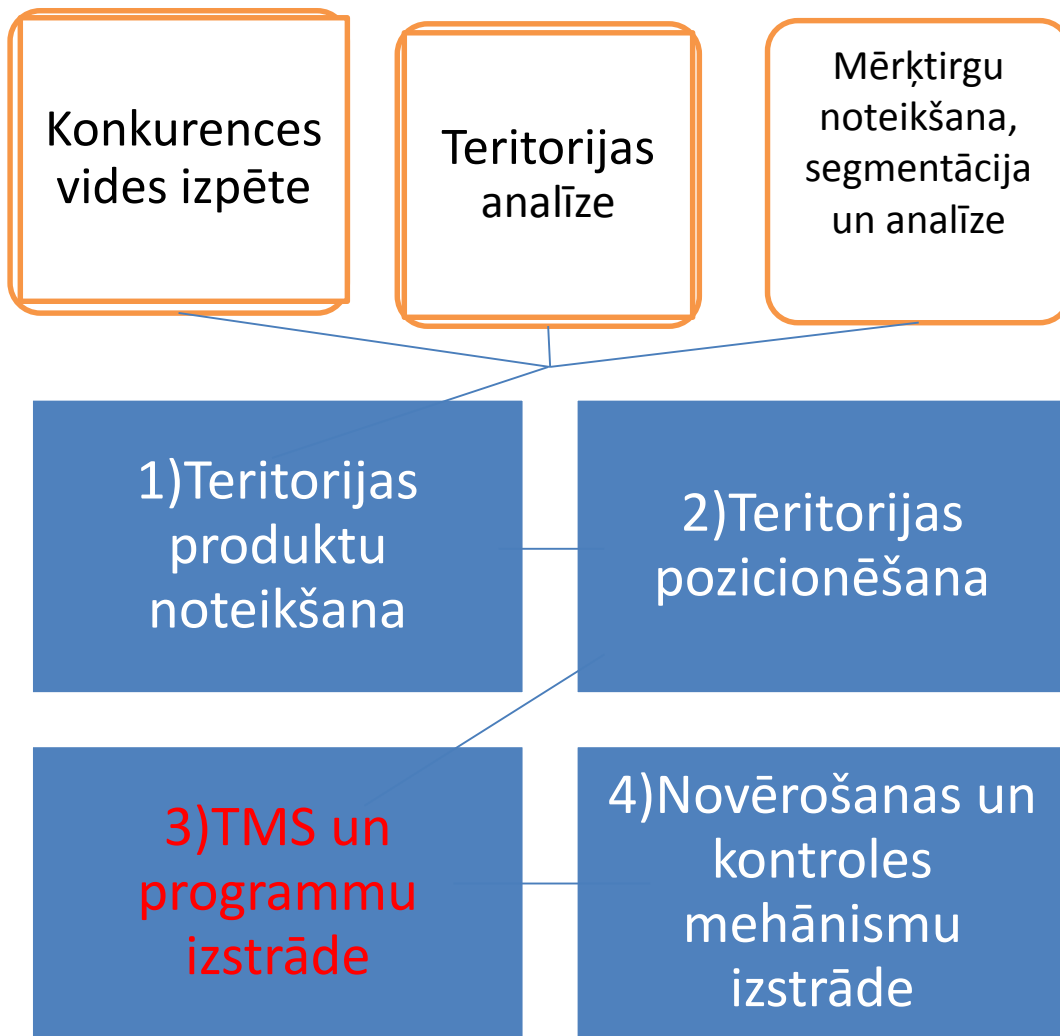
TMS pamati: «4 P»

Product, price, place, promotion

- **Produkts** – teritorijas resursi un saražotie produkti
- **Cena** – iedzīvotājiem ir dzīves kvalitāte un ērtības, tūristiem pakalpojumu cenas, utt.
- **Vieta** – teritorijas pieejamība, transporta kustība, jo teritorija produkts, uz kuru ir jābrauc
- **Virzīšana** – komunikācijas kanālu izvēle, atbilstoši stratēģiskajiem mērķiem

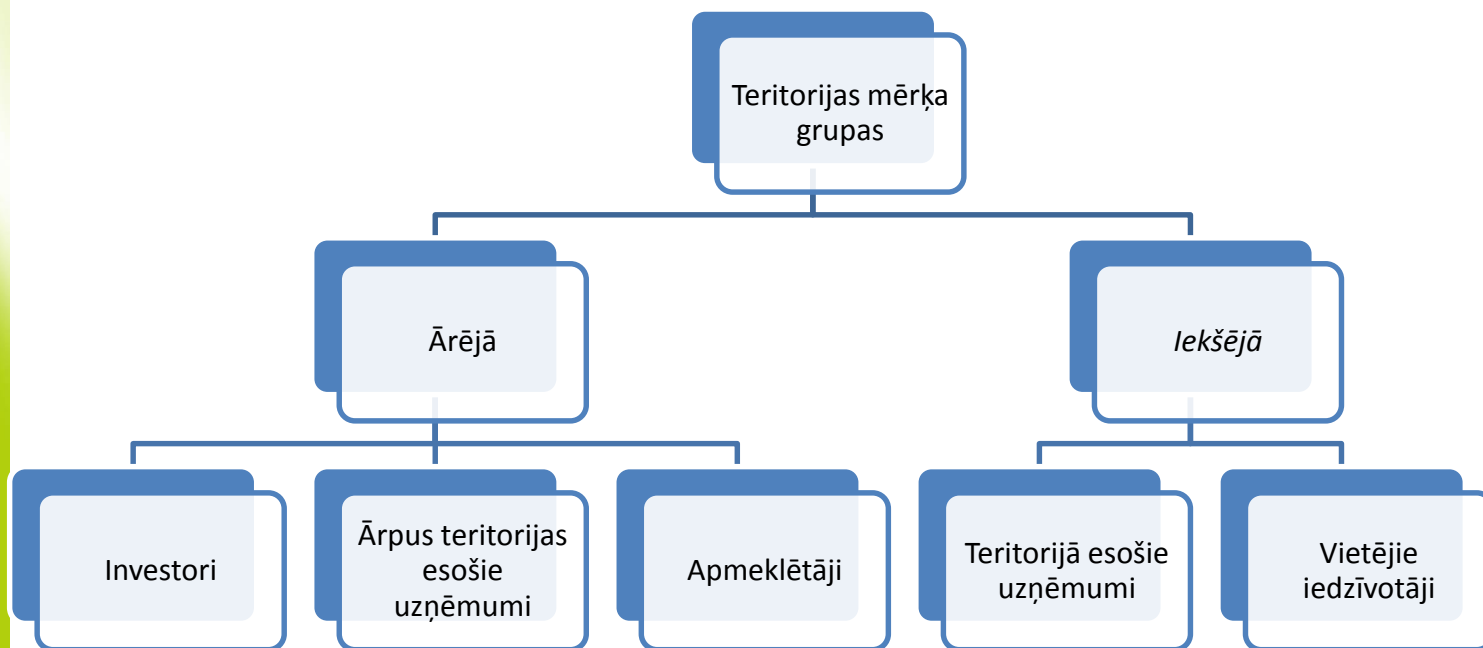

TMS pamati: TMS izstrādes posmi

TMS pamati: Segmentācija

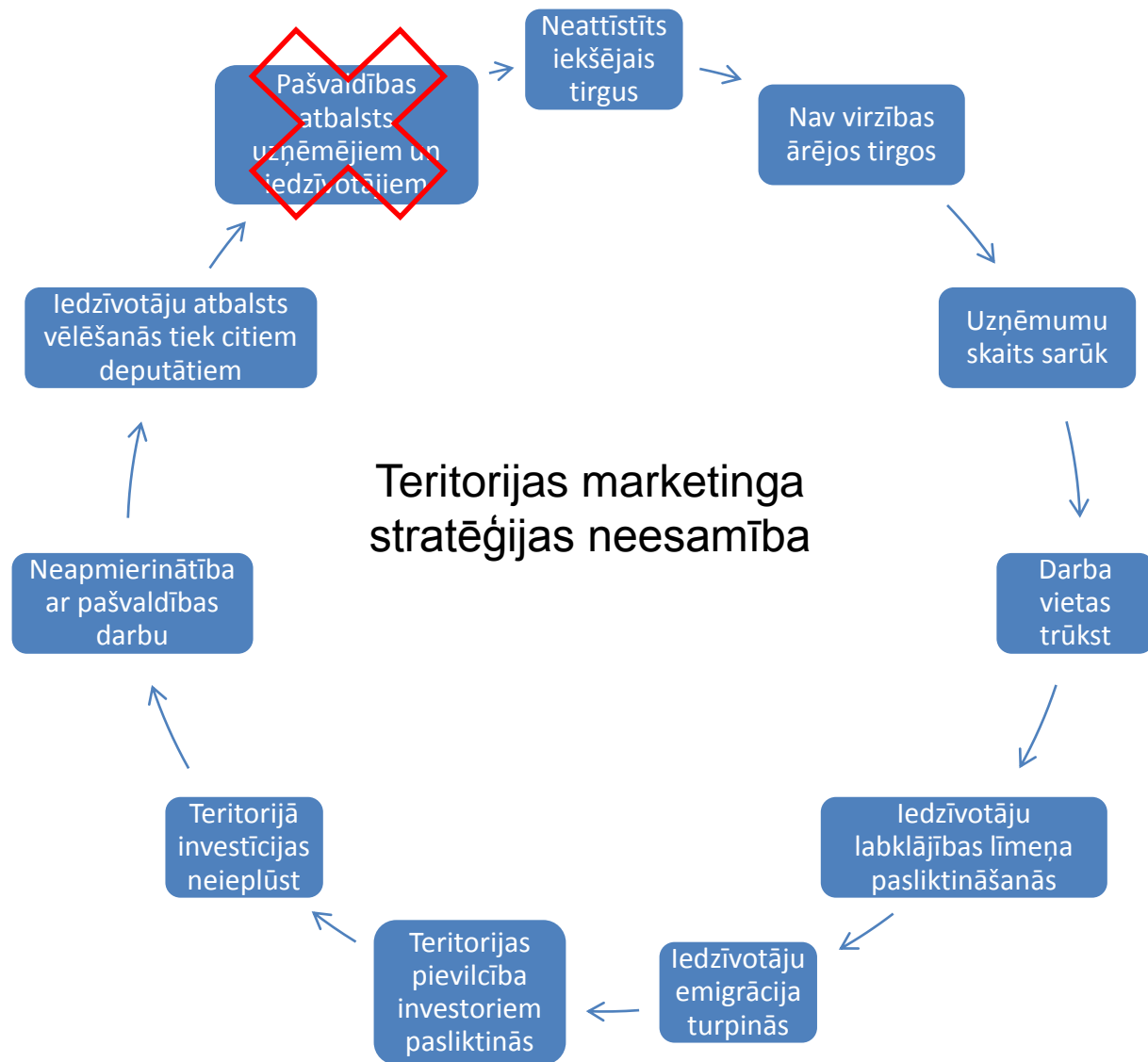
Teritorijas attīstības cikls

Teritorijas attīstības cikla stagnācija

Problēmu sakne: dažāda izpratne

- Marketings neaprobežojas ar promocijas kampaņām
- Ar marketinga palīdzību tiek apmierinātas pircēju un lietotāju vēlmes
- Marketingam ir dažādi paveidi un specializācijas virzieni
piemēri – vietas pārdošanas marketings, reģionālais un vietējais marketings, telpiskais marketings, pašvaldību un pilsētu marketings
- Teritorijas marketinga stratēģija tiek jaukta ar vienkārša zīmola izstrādes un tā popularizēšanas stratēģiju
- „**Atkritumu stratēģijas**” jeb *waste strategies* - sistēma mērķu sasniegšanas izvērtēšanai neeksistē... Mērķi bez darbības plāna ir tikai vēlmes
- **Rezultāts** - nesniedz nekādu reālu labumu pasūtītājam, izņemot zīmola komunikāciju

Priekšstats vs. patiesība

Ar ko izceļas investors?

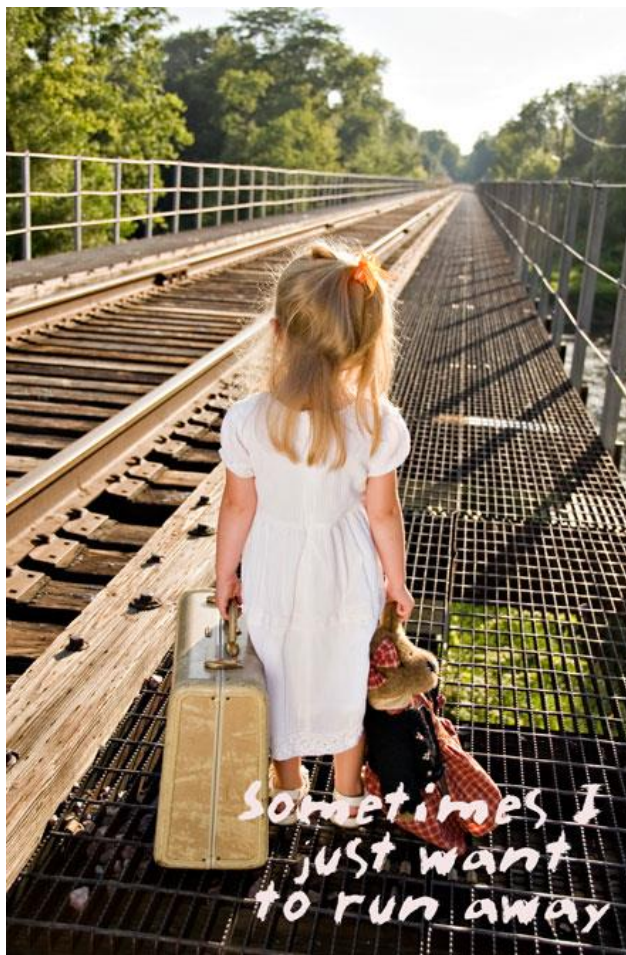
Kāpēc izvēlēties tieši šo vietu X mērķim?

Reģiona attīstību raksturojošie elementi:

- IKP?
- Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits?
- Nefinanšu investīciju apjoms?
- **Iedzīvotāju skaits?**
- **Bezdarba līmenis?**

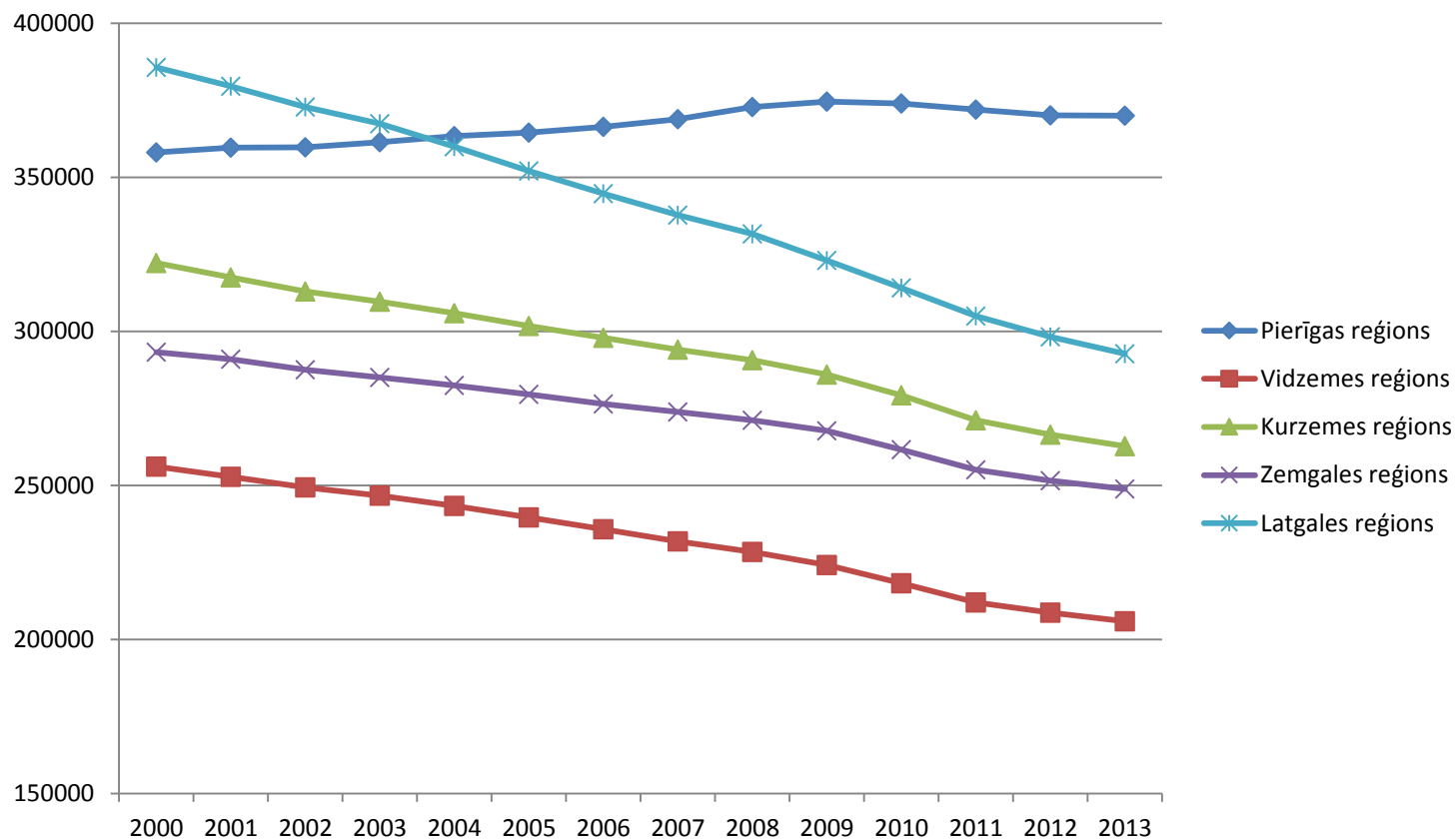
Pirmais trauksmes signāls

Šaubu ēna?

Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas 2000-2013*

*Rīgas reģionā arī novērojamas negatīvas iedzīvotāju skaita izmaiņas

iespējamās aktivitātēs

Iekšējās mērķa grupas - aktivitātes

Iekšējā marketinga virzieni:

- Saglabāt esošo iedzīvotāju skaitu, uzlabot to dzīves kvalitāti;
- Saglabāt esošo uzņēmumu skaitu, veicināt to attīstību
- Veicināt vietējo iedzīvotāju biznesa attīstību (mikro un mazie uzņēmumi)

Aktivitātes:

- Uzņēmumu apzināšana, grupēšana un tīklošana.

Uzņēmumi var būt dažādās grupās, ja darbojas vairākās uzņēmējdarbības jomās. Kā arī katrs uzņēmums ir vienlaicīgi gan kā patērētājs, gan pakalpojuma/produkta piedāvātājs.

- Novada uzņēmēju forums
- Uzņēmējdarbības speciālista (**entuziasta**) algošana

Ārējā mērķa grupa - aktivitātes

- Ko novads var labu piedāvāt? (produkti un pakalpojumi, kultūra, atpūtas iespējas)
- Kas no novada piedāvājuma klāsta ir unikāls uz citu novadu fona? Kas ir *distinct territorial product*? Ja nav unikāls, tad kā to izcelt?
- Kooperēšanās atbilstoši produktu/pakalpojumu grupām (kurus produktus var sasaistīt, piem., krēslī ar biezpienu neiet kopā. Katram sava mērķauditorija). Kādi klasteri ir izveidojušies [vairāki ražotāji vienā nozarē];
- Padziļināta tirgus izpēte un segmentācija atbilstoši apjaustajam potenciālam. (tiek piemeklēti produkti, to kombinācijas, atbilstoši mērķtirgiem)
- Jāizvērtē, vai ir atbilstošā kapacitāte, lai ieviestu konkrētu stratēģiju; vai aktivitāte iet kopā ar vīziju.

Zīmola komunikācija

Tā ir koordinēta plānveida komunikācija ar prioritārajām mērķu grupām, kas balstīta uz vēsturiski attīstītām stabilām vērtībām

Atkarībā no mērķa grupas vajadzībām, TMS var piemērot dažādas aktivitātes, piemēram,

- skaidras devīzes un logo izstrāde,
- sabiedriskās domas veidošana,
- informatīvie materiāli,
- interneta mājas lapa,
- sociālie mediji,
- reklāma,
- dotācijas,
- nodokļu atvieglojumi,
- tirdzniecības izstādes,
- gadatirgi,
- konferences,
- kultūras un sporta pasākumi.

Atkārtošana, zināšanu māte

- TMS ir pašvaldības plānošanas dokuments, daļa no pašvaldības attīstības stratēģijas, kas veicina pilsētas konkurētspēju, esošo iedzīvotāju un uzņēmēju saglabāšanu un jaunu klientu piesaisti
- TMS uzdevums ir piešķirt teritorijai identitāti, atrast un izcelt specifiskās vērtības un priekšrocības atbilstoši konkrētas mērķu grupas interesēm
- Teritorija nav vienkārši prece vai pakalpojums, bet gan daudzu, reizēm pretrunīgu faktoru kopums.
- Četras galvenās mērķa grupas teritorijas marketingā ir: iedzīvotāji, tūristi, uzņēmēji un investori, eksporta tirgi.
- Pieejamie cilvēku resursi ir būtisks faktors ne tikai investoriem, bet arī pašmāju uzņēmējiem.
- Cilvēkkapitāls teritorijā ir iespējams viens no svarīgākajiem faktoriem teritorijā – jauni izglītoti cilvēki ir īpaši svarīga grupa.

Paldies, par uzmanību!

Vairāk informācijas:

http://www.vraa.gov.lv/lv/starptautiska_sadarbiba/aktualitates/

Jekaterina Vozņuka, Teritoriālā marketinga koncepcijas izmantošana
Latgales reģiona teritorijas attīstībā